

Sygn. akt IV CZ 96/07

POSTANOWIENIE

Dnia 30 listopada 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Frąckowiak (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Maria Grzelka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M.J.

przeciwko T.M., A.C., M.A., B.M., Klinice Psychiatrii AM, Samodzielnemu Publicznemu Psychiatrycznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej, Okręgowej Izbie Lekarskiej oraz Klinice Psychiatrycznej Instytutu [...]

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 listopada 2007 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 16 sierpnia 2007 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny, po rozpoznaniu apelacji powódki od oddalającego powództwo wyroku Sądu Okręgowego z dnia 1 czerwca 2006 r., będącego

wyrokiem zaocznym m.in. wobec pozwanej Kliniki Psychiatrii AM i pozwanej Kliniki Psychiatrycznej Instytutu, wydał w dniu 10 maja 2007 r. wyrok, w którym orzekł o uchyleniu wyroku zaocznego w pkt I w części dotyczącej wymienionych Klinik i odrzucił pozew oraz zniósł postępowanie, co do tych pozwanych, natomiast w pozostałym zakresie apelację oddalił. Sąd Apelacyjny uznał, że w/w pozwani nie posiadają zdolności sądowej wobec czego w części ich dotyczącej postępowanie było dotknięte nieważnością, a pozew podlegał odrzuceniu (art. 379 pkt 2, art. 386 § 2 k.p.c.).

Od tego wyroku powódka wniosła w dniu 4 sierpnia 2007 r. skargę kasacyjną, w której zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego odnośnie do odrzucenia pozwu i zniesienia postępowania w stosunku do pozwanej Kliniki Instytutu oraz odnośnie do oddalenia apelacji. W dniu 10 sierpnia powódka wniosła też skargę o wznowienie postępowania wobec pozwanego Instytutu Psychiatrii w sprawie Sądu Apelacyjnego, w której wydany został wyrok z dnia 10 maja 2007 r. W skardze o wznowienie powódka podała, że o stwierdzonej przez Sąd Apelacyjny nieważności postępowania ze względu na brak zdolności sądowej Kliniki Psychiatrycznej Instytutu dowiedziała się na rozprawie apelacyjnej w dniu 10 maja 2007 r. Wniosła o uwzględnienie skargi wobec Instytutu w miejsce Kliniki Psychiatrycznej Instytutu i przekazanie Sprawy Sądowi pierwszej instancji w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił skargę powódki o wznowienie postępowania, jako wniesioną od orzeczenia, które – choć zawarte w wyroku – w istocie stanowiło postanowienie i przez to – zgodnie z art. 399 § 1 k.p.c. – nie podlegało żądaniu wznowienia postępowania.

W zażaleniu powódka zarzuciła, że podstawą jej skargi była nieważność postępowania związana z pozbawieniem jej możliwości wykazania zdolności sądowej pozwanej Kliniki Psychiatrycznej Instytutu co było skutkiem naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 5 i 199 § 2 k.p.c. przez nie pouczenie powódki o konieczności wykazania zdolności sądowej w/w strony pozwanej i nie wezwanie jej na podstawie art. 199 § 2 k.p.c. do uzupełnienia określonego braku. Zdaniem

skarżącej, postanowienie odrzucające skargę o wznowienie postępowania narusza art. 410 § 1 i 2 w zw. z art. 401 pkt 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Niezależnie od tego, że skarga powódki o wznowienie postępowania mogłaby zostać oceniona, jako nie odpowiadająca wymogom, o których mowa w art. 409 k.p.c. oraz zawiera błędne oznaczenie strony pozwanej to, przede wszystkim, z jej treści wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że skarżąca powołała się na nieważność postępowania ze względu na brak zdolności sądowej po stronie wskazywanej jako pozwanej Kliniki Psychiatrycznej Instytutu, nie zaś na nieważność postępowania z uwagi na pozbawienie skarżącej możliwości działania. Wynika to jednoznacznie z faktu wskazania na art. 379 pkt 2 k.p.c. i przytoczenia okoliczności dotyczących zachowania terminu do wniesienia skargi w nawiązaniu do dowiedzenia się o przyjętej przez Sąd Apelacyjny przyczynie nieważności, oraz z braku jakichkolwiek zarzutów odnośnie do kwestii pozbawienia powódki możliwości działania.

Wbrew twierdzeniom zażalenia Sąd Apelacyjny trafnie odczytał wolę powódki co do podstawy wznowienia jako odnoszącej się do nieważności postępowania przewidzianej w art. 401 pkt 2 in princ k.p.c.

Powołanie się na tę podstawę należy uznać za z gruntu chybione.

Nieważność z powodu braku zdolności sądowej stanowi podstawę żądania wznowienia postępowania wówczas, gdy wnoszący skargę twierdzi, że Sąd nie dostrzegł, iż orzeka w warunkach, gdy jedna ze stron nie miała zdolności sądowej, nie zaś wtedy, gdy w orzeczeniu, którego skarga dotyczy, Sąd nieważność tę uwzględnił. W tym ostatnim przypadku strona kwestionująca stanowisko Sądu drugiej instancji co do istnienia nieważności postępowania ma do dyspozycji skargę kasacyjną (po spełnieniu przesłanek wymaganych dla w/w skargi).

W rozpoznawanej sprawie skarga o wznowienie postępowania nie została oparta na ustawowej podstawie i z tej przyczyny podlegała odrzuceniu (art. 4410 § 1 k.p.c.).

Sąd Apelacyjny w zaskarżonym postanowieniu uznał, że skarga powódki była niedopuszczalna, bo dotyczyła postępowania, w którym, pomimo nazwy „wyrok”, w istocie wydano postanowienie o odrzuceniu pozwu, podczas gdy art. 399 § 1 k.p.c. wymaga, aby postępowanie, którego wznowienia strona się domaga, zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Zażalenie nie zawiera zarzutów przeciwko wymienionemu stanowisku, w związku z czym zaskarżone postanowienie nie poddawało się kontroli Sądu Najwyższego z wyjątkiem kryterium nieważności postępowania przed Sądem Apelacyjnym, której jednak nie stwierdzono (art. 378 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).